

11.8.2025

Kunnan harkinnanvaraisen valtionosuuden korotuksen hakeminen vuonna 2025

HAKIJAN TIEDOT

Kunta: Kihniö

Kunnan yhteys henkilön tiedot:

- Nimi: Kristiina Mäkelä
- Nimike: Kunnanjohtaja
- Sähköpostiosoite: kristiina.makela@kihniio.fi
- Puhelinnumero: 0447541203

HAKEMUKSEN TIEDOT

A. Haettava summa, euroa:

550.000 €

B. Mikäli kunta on saanut harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2024, niin sen käyttökohde:

Vuonna 2024 saatu harkinnanvarainen valtionosuus 260.000 € käytettiin kokonaisuudessaan Parkanon kaupungille maksettua sote-sopimuksen lisälaskuun. Parkanon kaupunki lähetti loppuvuodesta 2023 sote-sopimuksen (ulkoistus) mukaisten palvelujen ylittymisestä vuosilta 2020–2022 lisälaskun, jonka määrään ja syntymiseen emme olleet voineet vaikuttaa. Kertaluontoinen lisälasku oli 770.000 €. Kirjanpitoon oli tehty oletettua lisälaskua varten 197.465 € varaus, mutta se ei riittänyt. Nettomenoksi jäi 572.535 €. Sotekulujen oikaisu vuosilta 2021 ja 2022 aiheutti peruspalvelujen valtionosuuden leikkauksen 170.386 € vuodesta 2024 alkaen.

C. Yksilöidyt talousvaikeudet, joihin haetaan harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta sekä perustelut, jotka osoittavat em. vaikeudet poikkeuksellisiksi tai tilapäisiksi. Lisäksi yksilöitynä talousvaikutusten ajankohta ja euromääräinen vaikutus kunnan talouteen.

1. Kihniön kunnalla ja Parkanon kaupungilla on ollut vuodesta 2019 lähtien eri oikeusasteissa kustannusriita koskien Parkanon kaupungille ulkoistettuja, vuosina 2019–2022 tuotettuja, palvelusopimuksen mukaisia suun terveydenhuollon palveluja sekä sosiaalihuollon palveluja. Kihniön kunnan mielestä näitä palveluja ei ole saatu palvelusopimuksen mukaisesti ja tästä syystä kunta ei ole maksanut Parkanolle heidän laskuttamaansa ylihintaa saamatta jääneistä palveluista. Kihniön kunta ja Parkanon kaupunki ovat syyskuussa 2025 päässeet yhteiseen sovintosopimukseen oikeusprosessin päättämisestä ja kustannusten korvaamisesta siten, että Kihniön kunta maksaa Parkanolle näistä kiistanalaisista summista kertaluontoisen korvauksen 240.297 €. Lisäksi sovittiin, että kumpikin osapuoli vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan. Tämän korvauksen kuluihin ei ole varauduttu vuoden 2025 talousarviossa.

2. Kihniön kunta omistaa pääosin kuntaomisteisen Koillis-Satakunnan Sähkö Oy:n osakkeita 1.620 kappaletta. Osakeyhtiön vanhan yhtiöjärjestyksen mukaan osakkeita ei saa siirtää muille kuin yhtiön toiminta-alueen kunnille tai toissijaisesti yhtiölle itselleen. Osakkeita siirrettäessä niiden hinta ei saa ylittää osakkeiden verotusarvoa. Osakkeiden verotusarvo ei vastaa likimainkaan niiden käypää arvoa vaan on murto-osa siitä. Kihniön kunta on esittänyt, että yhtiön yhtiöjärjestyksestä muutettaisiin, jotta lunastuslausekkeesta päästäisiin tai jotta ainakin lunastushinta saataisiin kohtuulliseksi. Kunnalla olisi tarve myydä omat osakkeensa taloutensa korjaamiseksi, mutta myynti ei ole ollut kannattavaa osakkeista tarjotun alihinnan vuoksi. Neuvotteluja asian ratkaisemiseksi on käyty monien vuosien ajan. Vuonna 2022 Kihniön kunta päätti hakea asiaan ratkaisua ja kohtuullisuutta tuomioistuimen kautta. Asia on ollut tästä lähtien vireillä tuomioistuimessa ja käräjäoikeuden istuntopäivät on määrätty pidettäväksi marraskuun lopulla ja tuomio saataneen tämän vuoden loppupuolella. Tuomioistuinkäsittelyn alussa vuonna 2022 Koillis-Satakunnan Sähkö Oy:n omistajakunnista useat muutkin kunnat olivat Kihniön kunnan kanssa samalla kannalla asiasta, mutta eivät kuitenkaan yhtyneet haastehakemukseen. Tämä useiden muiden omistajakuntien samanmielisyys asiassa kuitenkin rohkaisi kuntaamme viemään asian oikeuskäsittelyyn. Nyt asian tuomioistuinkäsittelyyn mennessä nämä omistajakunnat ovatkin muuttaneet kantansa päinvastaiseksi ja näyttää todennäköisesti siltä, että Kihniön kunta tulee häviämään oikeuskäsittelyn. Kunnan maksettavaksi tulee todennäköisesti oikeudenkäyntikuluja arviolta 60.000 euroa. Tähän kustannukseen ei ole varauduttu talousarviossa.

3. Kunta joutuu ottamaan lainaa 250.000 € maksaakseen Parkanon kaupungille kohdassa 1. sovintosopimuksella sovitun kertakorvauksen kuluineen. Tästä seuraa se, että lainanhoitokulut kasvavat aikaisempaan verrattuna.

4. Vuonna 2024 maksettu sote-kulujen oikaisu vuosilta 2021 ja 2022 aiheutti pysyvän peruspalvelujen valtionosuuden leikkauksen 170.386 € vuodesta 2024 alkaen. Leikkaus näkyy siten edelleen vähennyksenä myös vuoden 2025 peruspalvelujen valtionosuudessa.
5. Työllisyyspalvelujen kustannuksiin vuodelle 2025 varattu määräraha tulee ylittymään noin 50.000 €. Määräraha johtuu lähinnä maksettavien palkkatukien summan ylityksestä.
6. Kunnan varhaiskasvatuksessa on vain muutaman vuoden ollut käytössä Wilma varhaiskasvatusohjelma. Ohjelmistotoimittaja ilmoitti yllättäen, että tämän ohjelmiston ylläpitopalvelu päättyy vuoden 2025 lopussa. Uuden varhaiskasvatusohjelman ostaminen ja käyttöönotto aiheuttaa vuonna 2025 noin 20.000 euron kustannukset.

D. Mikäli kunta on hakenut harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuonna 2024, niin perustelut miksi kunta hakee korotusta peräkkäisinä vuosina.

Aiempien vuosien sote-palvelujen ulkoistus ja sote-palvelusopimuksen tulokannan erimielisyydet palveluntuottajan kanssa ovat aiheuttaneet kunnan maksettavaksi sekä vuonna 2024, että vielä myös vuonna 2025 sovintosopimusten muodossa kunnan maksukykyyn nähden huomattavat kertaluonteiset korvaukset. Näiden korvausten maksaminen on lisäksi aiheuttanut myös kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen suuren pysyvän leikkauksen. Kaikista talouden sopeutustoimista huolimatta nämä suuret jälkikäteiset sotemaksut heikentävät kunnan ja kuntakonsernin tunnuslukuja, jotka lähenevät kriisikuntakriteerien täyttymistä. Kunnan maksettavaksi vuonna 2025 mitä todennäköisemmin lankeaa myös suuret oikeudenkäyntikulut koskien asiaa Koillis-Satakunnan Sähkö Oy:n osakkeiden kohtuullisen hinnan määrittelemiseksi. Kunta aloitti tämän oikeudenkäynnin hyvässä uskossa saadakseen tällä tavoin talouttansa kohennettua myymällä osakkeet käyvällä hinnalla. Suuret kertaluonteiset maksut useana vuonna peräkkäin ovat heikentäneet kunnan kassaa ja maksukykyä. Kunta on pakotettu ottamaan näiden vuoksi ulkopuolista lainaa maksukykyensä turvaamiseksi. Lainan otto puolestaan lisää kunnan lainanhoitokuluja.

E. Kunnan omat toimenpiteet poikkeuksellisen tai tilapäisen taloudellisen tilan korjaamiseksi (tulojen lisäykset ja menojen vähennykset, omaisuusjärjestelyt jne.)

1. Toteutetut toimenpiteet
Kunnanvaltuusto on hyväksynyt talouden sopeuttamishojelman 11.11.2020 (liitteenä). Tarkalla taloudenpidolla ja asetettujen tavoitteiden kautta taloutta on saatu vakautettua, kunnes taloustilanteen merkittävän heikkenemisen takia (lisälasku sote ym.) vuoden 2023 lopussa perustettiin uusi talouden sopeuttamistyöryhmä, joka työskenteli kevätkauden ja antoi esityksensä keväällä. Valtuusto hyväksyi talouden tasapainottamishojelman 17.6.2024 (liitteenä). Kunnan vuoden 2025 tuloveroprosenttia korotettiin 0,5 %-yksikköä. Talouden sopeuttamistyöryhmä on seurannut säännöllisesti valtuuston hyväksymän tasapainottamishojelman toteutumista. Vuoden 2025 osalta sopeutustoimet ovat

edenneet suunnitellun mukaisesti. Kunta aloitti koko henkilöstöänsä koskevat YT-neuvottelut 31.10.2024 ja neuvottelut saatiin päätökseen 20.2.2025. YT-neuvottelut sisälsivät mm. työprosessien tarkastelua, harkinnanvaraisia palkattomia virka- ja työvapaita, lomarahojen vaihtamista vapaiksi, tehtäväkuvien tarkastelua ja tehtävien yhdistämistä. Toimenpiteiden kustannussäästövaikutus on noin 100.000 €. Toimenpiteiden seurauksena mm. kunnanjohtajan ja talous- ja hallintojohtajan virat yhdistettiin yhdeksi viraksi. Kunnanhallitus nimesi 11.8.2025 olevassa kokouksessaan jäsenet uuden valtuustokauden talouden sopeuttamistyöryhmään. Uusi talouden sopeuttamistyöryhmä kokoontuu säännöllisesti ja seuraa edelleen tarkasti 17.6.2024 tehdyn tasapainottamisohjelman toteutumista sekä etsii koko ajan lisää uusia keinoja talouden tasapainottamiseksi.

2. Tulossa olevat ja päätetyt toimenpiteet

Liitteenä ks. ed.

F. Muut huomiot ja lisätiedot:

Kunnanvaltuuston 17.6.2024 päättämää talouden sopeuttamisohjelmaa tarkastetaan ajantasaiseksi vuoden 2026 sopeutustoimien osalta vuoden 2026 talousarviota tehtäessä. Sivistys- ja hyvinvointilautakunnan sekä kunnanhallituksen päävastuualueen sopeutustoimet saadaan tehtyä suunnitellun mukaisesti. Teknisen lautakunnan osalta sopeutustoimissa vuodelle 2026 suunniteltu 290.000 € tulo rantatonttien kaavoituksesta ja myynnistä ei vielä toteudu vuoden 2026 aikana, vaan siirtyy seuraaville vuosille. Tonttien kaavoitus ja myynti ei ole edennyt suunnitellulla aikataululla. Teknisen lautakunnan osalta vuoden 2026 sopeutustarvetta tullaan tarkastelemaan vielä uudelleen ja tekemään siihen mahdollisesti tarvittavat korjaukset siirtyvien myyntitulojen osalta. Siirtyvien myyntitulojen tilalle pyritään myös mahdollisuuksien mukaan löytämään muita korvaavia sopeutustoimia.

16.9.2025

Kristiina Mäkelä
Kunnanjohtaja

Liitteet: Talouden sopeuttamisohjelmat 2 kpl

YT-neuvottelujen kokouspöytäkirja

Pöytäkirjanote sovintosopimuksen käsittelystä